IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 53)**
- **Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 145)**

z dnia 6 października 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Łączności z Polakami za Granicą (nr 53)

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (nr 145)

6 października 2022 r.

Komisje: Łączności z Polakami za Granicą oraz Administracji i Spraw Wewnętrznych obradujące pod przewodnictwem posła **Wiesława Szczepańskiego (Lewica)**, przewodniczącego Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie komisyjnego projektu ustawy zmieniającego ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2666).

W posiedzeniu udział wzięli: **Marek Zieliński** dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami oraz **Zbigniew Ciosek** zastępca dyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Leszek Jasiński** i **Magda Jedynak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych: **Jakub Bennewicz** i **Krzysztof Karkowski** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Szanowni Państwo otwieram wspólne posiedzenie Komisji Łączności z Polakami za Granicą oraz Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych. Witam członków obu Komisji oraz przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Stwierdzam kworum.

W państwa imieniu witam pana Marka Zielińskiego, dyrektora Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji, panią Monikę Prus, naczelnika wydziału w Departamencie Obywatelstwa i Repatriacji MSWiA, oraz pana Zbigniewa Cioska, wicedyrektora Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje pierwsze czytanie komisyjnego projektu ustawy zmieniającego ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2666). Uzasadnia pan przewodniczący Robert Tyszkiewicz. Przystępujemy do rozpatrzenia porządku obrad. Czy do porządku obrad są uwagi? Nie widzę. Chciałem powiedzieć, że ten projekt być może dzisiaj odbędzie drugie czytanie i zostanie uchwalony. Dlatego to posiedzenie jest zwołane w trybie, można powiedzieć w cudzysłowie, pilnym.

Bardzo bym prosił prezydium, moich kolegów z Komisji, aby zaprzestali rozmów. Dziękuję bardzo panowie.

Informuję, że Marszałek Sejmu w dniu 5 października 2022 r. skierowała do Komisji Łączności z Polakami za Granicą oraz Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych do pierwszego czytania komisyjny projekt ustawy zmieniający ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw (druk 2666). Zgodnie z regulaminem Sejmu pierwsze czytanie może odbyć się nie wcześniej niż siódmego dnia od doręczenia posłom druku projektu, chyba że Sejm lub Komisja postanowią inaczej. Proponuję, abyśmy przystąpili do pierwszego czytania bez zachowania siedmiodniowego terminu. Projekt jest

niewielki. To jest jeden artykuł. Projekt został doręczony posłom poprzez zamieszczenie w systemie informacyjnym Sejmu w dniu 5 października br. Czy jest sprzeciw wobec tej propozycji? Sprzeciwu nie widzę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam, że połączone Komisje postanowiły przystąpić do pierwszego czytania bez zachowania siedmiodniowego terminu. Szanowni państwo, w tym momencie pozwolą państwo, że poproszę pana przewodniczącego o przedstawienie projektu ustawy.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje, pod koniec czerwca bieżącego roku Komisja Łączności z Polakami za Granicą przyjęła komisyjny projekt zmiany ustawy. procedowany dzisiaj, który sprowadza się do zwiększenia limitu środków na repatriację w bieżącym roku budżetowym. Kilka zdań uzasadnienia. Te przepisy zwiększają limit wydatków na realizację zakresu repatriacji w roku 2022 o kwotę 15 mln zł. Zwiększenie limitu powinno pozwolić na podniesienie kwoty przeznaczonej w rezerwie celowej – pomoc dla repatriantów – na realizację w 2022 roku zadań z zakresu repatriacji. Dzięki zwiększeniu wyżej wymienionej kwoty będzie możliwe zapewnienie warunków do osiedlenia się w Polsce większej liczbie osób oczekujących na repatriację, co przyspieszy proces ich przesiedlania do kraju i wywoła pozytywne skutki społeczne i gospodarcze. Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, aktualnie na zapewnienie warunków do repatriacji oczekuje ponad 7700 osób.

I tutaj pozwolę sobie na chwilę zatrzymać się przy tej liczbie. To jest, szanowni państwo grono chętnych do tego, aby przeprowadzić się, repatriować się do Polski. My rocznie jesteśmy w stanie przyjąć zaledwie kilkaset osób. W związku z tym ta liczba nie ulega zmniejszeniu. Stąd inicjatywa Komisji, jednomyślnie przyjęta przez wszystkie środowiska parlamentarne, aby ten limit w roku bieżącym – jestem przekonany także, śladem tej decyzji także w roku przyszłym – zwiększyć. Mamy świadomość późnego terminu rozpatrywania tej zmiany ustawowej. Natomiast chcę powiedzieć, że robimy to jako Komisję w najszybszym możliwym czasie. Wczoraj Marszałek Sejmu skierowała do naszych Komisji projekt do rozpatrzenia z wyraźną sugestią, oczekiwaniem, że zostanie to uczynione w trybie pilnym.

Warto dodać, że generalnie jeżeli chodzi o sytuację Polaków na wschodzie, mamy do czynienia z sytuacją kryzysową i nadzwyczajną. Chciałbym przywołać tutaj ubiegłotygodniową wizytę ambasadora Rzeczypospolitej Polskiej w Moskwie, Krzysztofa Krajewskiego we Władywostoku i na dalekim wschodzie Rosji, który jednoznacznie rekomenduje wszystkim Polakom zamieszkującym dalekowschodnie obszary Federacji Rosyjskiej powrót do kraju wszelkimi możliwymi środkami. Jestem przekonany, że powinniśmy być przygotowani do działań ekstraordynaryjnych. Także strona rządowa, uważam, powinna w tej sytuacji podjąć działania ponadstandardowe, aby tę możliwość naszym rodakom z Federacji Rosyjskiej umożliwić. Oni dzisiaj oczekują w tej wielotysięcznej kolejce osób do repatriacji. Stąd ta inicjatywa i stąd, jestem przekonany, porozumienie wszystkich środowisk parlamentarnych, aby o tę niezbyt wielką kwotę 15 mln, zwiększyć – i zasygnalizować w ten sposób potrzebę zwiększenia – środki przeznaczone na repatriację naszych rodaków ze wschodu. Gorąco rekomenduję połączonym Komisjom pozytywne zaopiniowanie tego projektu. Dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panie dyrektorze, może jeśli chodzi o kwestię strony rządowej, to wypowiedź nastąpi na końcu, ponieważ podejrzewam, że przy tym jednym artykule będzie niewiele pytań, ale jednak się pojawią. Żeby mógł pan odnieść się do całości projektu ustawy. Potem, kiedy będziemy na etapie rozpatrywania projektu ustawy, poproszę Biuro Legislacyjne o uwagi. Otwieram dyskusję. Zgłosił się pan poseł Aziewicz, także pan poseł Zieliński. Czy ktoś jeszcze? Nie widzę. Mam pytanie w takim razie… Aha, jest pan poseł Zimoch. Czy ktoś z państwa jeszcze chciał zabrać głos? Widzę, pan poseł Rzepa. Czy mogę podjąć decyzję, że po tych czterech głosach zamknę dyskusję? Jest zgoda. W takim razie mamy czterech posłów, którzy zapisali się do głosu. Potem oddam głos panu dyrektorowi Zielińskiemu, ewentualnie przedstawicielowi MSZ i po prostu zamknęlibyśmy pierwsze czytanie. Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Tadeusz Aziewicz (KO):

Panowie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałem poprzeć ten projekt. Uważam, że mamy ogromne zobowiązania w stosunku do naszych rodaków, którzy pozostali za granicą. Te zobowiązania są bardzo silne, również na polskim wybrzeżu. To dotyczy również mojego ojca, który był wileńskim Polakiem, który po wojnie dotarł tutaj właśnie, do Gdańska, do Gdyni i tam w tej chwili są nasze groby. Nie wszyscy mieli tę możliwość. Myślę, że wszyscy powinniśmy o nich pamiętać i wspierać wszystkimi możliwymi sposobami. Bardzo się cieszę, że w naszej Komisji udało się ponad podziałami opracować taki projekt. Doceniam, że rząd w trudnej sytuacji, w jakiej znajduje się budżet naszego państwa, znalazł stosowne środki. Wydaje się, że to jest dobre przedsięwzięcie. Być może nawet pewien początek drogi – wracając do zagrożeń, o których wspominał pan przewodniczący. Także jeszcze raz dziękuję za wspólnotę poglądów – nie sądzę, aby pojawiły się jakieś kontrowersje, jeżeli chodzi o ten projekt. Myślę, że dobra decyzja będzie z pożytkiem i dla Polski, i dla naszych rodaków, którzy do Polski wrócić dotychczas nie mogli. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomasz Zimoch. Przepraszam, pan poseł Zieliński. Zgłosił się wcześniej.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, inicjatywa niewątpliwie słuszna, idea słuszna, uzasadnienie także, zwłaszcza gdy zważymy na sytuację, jaka ma miejsce w tej chwili na wschodzie, w Rosji, na Ukrainie i w ogóle w związku z wojną, jaką prowadzi Rosja na Ukrainie. Niewątpliwie powinniśmy jak najwięcej wysiłku wkładać w to, żeby pomóc chętnym repatriantom w powrocie do Polski. Tylko chciałbym zadać jedno pytanie. Być może ta sytuacja jest dzisiaj inna, ale sprzed paru lat pamiętam, że środki przeznaczane na ten cel w rocznych budżetach nie były do końca wykorzystywane. Jak jest teraz? Jaki jest stopień wykorzystania tego rocznego limitu właśnie na ten cel? Bo nam to pozwoli ocenić, czy te pieniądze są wystarczające, czy może trzeba zwiększyć jeszcze ten limit, a może nie trzeba go zwiększać? Z innych powodów niż brak środków finansowych liczba osób repatriowanych w ubiegłych latach nie była taka duża, jakbyśmy tego oczekiwali, jakbyśmy uważali, że to powinno następować – z różnych względów organizacyjnych, o których nie będę mówił, bo wszyscy o nich wiemy. Ale nie było przeszkodą to, że brakowało pieniędzy. Jak jest teraz?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan poseł Tomasz Zimoch.

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Mam takie pytanie, bo chyba przejęzyczył się pan przewodniczący Tyszkiewicz, mówiąc, że pod koniec czerwca… Druk do Sejmu wpłynął 9 czerwca br. Do dzisiaj było 5 posiedzeń. Jeśli projekt jest tak pilny, co się stało, że w normalnym trybie nie można tego było procedować przez 4 miesiące? A procedujemy to nagle w takim tempie i tak szybko. Czy przewodniczący Komisji rozmawiał z Kancelarią Sejmu, czy wnosił o to, by ten projekt był wcześniej procedowany i rozpatrywany? Jeśli takie potrzeby w czerwcu Komisja Łączności z Polakami za Granicą stwierdziła i wykazywała, to tym bardziej trzeba było na jednym z pięciu posiedzeń Sejmu do dzisiaj ten projekt rozpatrywać.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Jako ostatni pan przewodniczący Rzepa.

Poseł Jarosław Rzepa (KP):

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, szanowni państwo, drodzy goście, też przyłączam się tutaj do podziękowania za to, że jednak to nasze wspólne, jednoznaczne stanowisko zostało uwzględnione. Cieszy mnie ta inicjatywa, że dzisiaj, mam nadzieję, będziemy to zgodnie procedowali. Natomiast jedno pytanie – być może bardziej do strony rządowej – czy w momencie, kiedy my te pieniądze dość późno przeznaczamy, jak będzie

ewentualnie z wydatkowaniem? Czy można pomyśleć, by dać możliwość wydłużenia tego terminu tegorocznych środków ze względu na późny termin przekazania tych środków?

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Oddam głos panu przewodniczącemu Tyszkiewiczowi, aby odpowiedział panu posłowi Zimochowi. A potem pan dyrektor Zieliński ewentualnie. Jeśli będzie potrzeba, to wskaże pan jeszcze, kto mógłby odpowiedzieć. Bardzo proszę.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Dziękuję bardzo. Panie pośle, zgadzam się całkowicie z panem. Rzeczywiście, moje przejęzyczenie. To był początek czerwca. 9 czerwca br. Komisja ten projekt złożyła. W dniu wczorajszym otrzymaliśmy skierowanie ze strony Marszałek Sejmu do procedowania. Zatem to miałem na myśli, mówiąc, że procedujemy w najszybszym możliwym momencie, ponieważ bez skierowania od Prezydium Sejmu nie możemy podjąć dalszego ciągu prac legislacyjnych. Zgadzam się, że należało to zrobić znacznie wcześniej. Przyznam się, otrzymałem informację – bo pytałem Prezydium Sejmu, dlaczego nie możemy rozpatrywać – że projekt został skierowany do konsultacji do Biura Analiz Sejmowych oraz do innych instytucji publicznych, które są związane z repatriacją. Ale mówię to na odpowiedzialność Prezydium Sejmu. Niemniej chciałbym podkreślić bardzo wyraźnie, zwracając się też do pana posła Zielińskiego i do pana przewodniczącego Rzepy – sytuacja jest ekstraordynaryjna i wymaga ekstraordynaryjnych działań od Komisji i od rządu. Rozumiem szybką decyzję w sprawie tegorocznego budżetu jako nasz sygnał determinacji, aby wszelkimi możliwymi środkami w związku z sytuacją Polaków w Rosji, która jest nadzwyczajna… Nie wiem, czy państwo wiecie – największa Polska organizacja zajmująca się pomocą Polonii, czyli Wspólnota Polska, otrzymała zakaz działania na terytorium Federacji Rosyjskiej. To znamionuje, jakie są intencje tego państwa w stosunku do naszych rodaków. Zgadzam się całkowicie z ambasadorem Krajewskim, który wzywa ich do powrotu do kraju w możliwie najszybszy sposób. Nie sądzę, żeby to były ostatnie pieniądze, które my na ten cel przeznaczamy. Jestem przekonany, że trzeba będzie tych środków więcej. Dlatego uważam, niezależnie od tego, że termin powinien być wcześniejszy, że nawet w tym terminie powinniśmy jednoznacznie wysłać sygnał do rządu, do opinii publicznej i do naszych rodaków, że parlament jest zdeterminowany, aby zwiększać środki i zwiększać możliwości przeprowadzania repatriacji naszych rodaków ze wschodu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Tak panie pośle?

Poseł Tomasz Zimoch (Polska2050):

Jedno zdanie. Oczywiście jesteśmy zdeterminowani, ale opinie, o których pan przewodniczący Tyszkiewicz mówił, o których podobno wspomina Kancelaria Sejmu, są dołączone do tego wniosku i one mają datę 23 czerwca br.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Dziękuję bardzo. Pan dyrektor Zieliński, bardzo proszę, stanowisko rządu, ewentualnie odpowiedź na zadane pytania.

Dyrektor Departamentu Obywatelstwa i Repatriacji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Marek Zieliński:

Dziękuję, panie przewodniczący. Przede wszystkim chciałbym podziękować za to działanie mające na celu zwiększenie środków na repatriacje. Natomiast biorąc pod uwagę termin procedowania tej ustawy, chciałem się zwrócić o to, żebyście państwo może wprowadzili poprawkę, że te środki będą zwiększone przyszłym roku, być może nawet o kwotę wyższą niż te 15 mln zł, które były projektowane w tym budżecie. Dlaczego? Dlatego że zgodnie z ustawą o finansach publicznych wydatkowanie środków z rezerwy celowej jest obłożone terminami. Na przykład wojewodowie mogą potrzebować nowych środków – a takie by były – do 30 września br. Ten termin już minął. My możemy do 15 października br., czyli zostało kilka dni. Obawiam się, że w obecnym stanie prawnym będzie to raczej trudne. Poza tym zmiana w ustawie o repatriacji to jest pierwszy krok. Drugi

jeszcze trzeba dokonać w ustawie budżetowej. Ale niewątpliwie takie środki na repatriację byłyby przydatne. Liczba oczekujących jest rzeczywiście, jak pan przewodniczący mówił, około 7 tys., a nawet więcej. Ale chciałem zauważyć, że akurat z Rosji to jest około 10% wniosków. Najwięcej osób się chce repatriować z Kazachstanu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Pan poseł Zieliński, jak rozumiem, nie otrzymał odpowiedzi.

Poseł Jarosław Zieliński (PiS):

Nie otrzymałem. Panie dyrektorze, pytałem o stopień wykorzystania tego rocznego limitu.

Dyrektor departamentu MSWiA Marek Zieliński:

Chciałem powiedzieć, że w obecnej rezerwie celowej zostało 200 tys. zł do rozdysponowania i to są środki w dyspozycji pełnomocnika, więc one na pewno zostaną zadysponowane.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Rozumiem, że pan przewodniczący Tyszkiewicz chciał się jeszcze odnieść do wypowiedzi pana ministra.

Poseł Robert Tyszkiewicz (KO):

Chciałem podtrzymać rekomendację. Uważam, że jest odpowiedzialnością Sejmu, aby stwarzać rządowi możliwości dodatkowych działań w zakresie repatriacji i zadaniem rządu jest, aby w nadzwyczajnej sytuacji odpowiednie działania podejmować. Rozumiem, że okres późny będzie trudny, ale chcę też powiedzieć, że wszyscy znamy z praktyki budżetowej, że kiedy jest potrzeba – a jestem przekonany, że taka potrzeba ogromna istnieje – to sposoby na to, aby takie środki zaordynować również są możliwe. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Tak. Tylko chciałem zwrócić uwagę, że najprawdopodobniej za 2 tygodnie będziemy rozpatrywali budżet na rok 2023. Przy okazji tego budżetu Komisje, które tym się zajmują, będą mogły składać stosowne wnioski o jeszcze dodatkowe środki na lata 2023–2026. Również środki dodatkowe na kolejne lata mogą być w czasie poprawek budżetowych.

W takim razie, szanowni państwo, stwierdzam, że zakończyliśmy dyskusję. W dyskusji nie zgłoszono wniosku o wysłuchanie publiczne. Zatem zamykam pierwsze czytanie tego projektu i przystępujemy do jego rozpatrzenia. Najpierw oddam głos Biuru Legislacyjnemu. Ta ustawa jest niewielka, więc bardzo bym prosił, panowie mecenasi, o jakieś uwagi do przedłożonego projektu – czy będziecie państwo chcieli przy konkretnych zmianach po prostu je zgłaszać?

Legislator z Biura Legislacyjnego Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Biuro nie ma zasadniczych uwag do tego projektu, dlatego chcielibyśmy tylko poprosić o upoważnienie Komisji do dokonania oczywistych zmian redakcyjnych. Tu są takie drobiazgi typu wykreślenie słowa „jej” w art. 2, co wynika z zasad techniki prawodawczej, czy zmiana powiedzmy złego stylu, cudzysłowu. To są tego typu zmiany. To wszystko, co biuro ma do zgłoszenia. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Rozumiem, że jest zgoda na to, aby Biuro Legislacyjne dokonało oczywistych poprawek redakcyjnych? Jest zgoda.

W takim razie przystępujemy do rozpatrzenia tytułu ustawy. Czy są uwagi do tytułu ustawy? Nie widzę. Tym samym stwierdzam, że tytuł ustawy został rozpatrzony i przyjęty.

Przechodzimy do rozpatrzenia art. 1. Czy są uwagi do zmiany nr 1? Nie widzę. Stwierdzam, zmiana nr 1 została rozpatrzona.

Czy są uwagi do zmiany nr 2? Nie widzę. Stwierdzam, że zmiana nr 2 została rozpatrzona i przyjęta. Tym samym rozpatrzyliśmy art. 1.

Przystępujemy do rozpatrzenia art. 2. Czy są uwagi? Nie widzę. Tym samym stwierdzam, że art. 2 został rozpatrzony i przyjęty.

Rozpatrzyliśmy cały projekt ustawy. Przystępujemy do głosowania nad całością projektu ustawy. Bardzo bym prosił, aby każdy z państwa posłów zalogował się do urzą-

dzeń będących na sali. Poczekam minutkę, bo nie wszyscy posłowie być może są gotowi do tego, aby głosować. Pani poseł jest już gotowa, tak?

Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania, kto z pań i panów posłów jest za pozytywnym zaopiniowaniem projektu ustawy zmieniającego ustawę o zmianie ustawy o repatriacji oraz niektórych innych ustaw? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Czy wszyscy państwo oddali głos? Już nawet się wyświetliło.

Głosowało 43 posłów. 43 posłów było za, nikt nie był przeciw, nikt się nie wstrzymał. Tym samym stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty.

Pozostaje nam jeszcze kwestia wyboru posła sprawozdawcy. Myślę, że pan przewodniczący Tyszkiewicz mógłby ten projekt prezentować w Sejmie. Jest zgoda? Jest sprzeciw? Sprzeciwu nie słyszę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek obrad połączonych Komisji. Protokół będzie do wglądu w obu Komisjach.

Zamykam posiedzenie Komisji.